

TỰ PHÊ BÌNH VÀ PHÊ BÌNH - BÀI HỌC THÀNH CÔNG TRONG LÃNH ĐẠO SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI CỦA ĐẢNG TA

ThS. Đinh Thị Thu Hoài
GV Khoa Xây dựng Đảng

Trái qua hơn 80 năm xây dựng và phát triển, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn khẳng định vị trí tiên phong trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam vượt qua những khó khăn, thử thách để giành lấy độc lập, tự do, ấm no, hạnh phúc. Trong suốt quá trình ấy, tuân theo quy luật phát triển chung, Đảng ta luôn tự đấu tranh, tự chỉnh đốn nhằm khắc phục những hạn chế, sai lầm, khuyết điểm để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, hoàn thành sứ mệnh phục vụ nhân dân, Tổ quốc.

Lời nhắc nhở của Chủ tịch Hồ Chí Minh lúc sinh thời đã thấm nhuần vào bao thế hệ đảng viên chân chính: *“Mỗi cán bộ, đảng viên, mỗi ngày tự kiểm điểm, tự phê bình, tự sửa chữa như mỗi ngày phải rửa mặt”*. Vì vậy, Đảng ta luôn nêu cao tinh thần tự phê bình và phê bình, không ngừng rút kinh nghiệm, sửa chữa những khuyết điểm, phát huy những ưu điểm. Đó cũng chính là một trong những nguyên tắc góp phần tạo nên sự tồn tại và phát triển của Đảng, nhất là đối với một Đảng cầm quyền. Đặc biệt, trong thời kỳ đổi mới, quán triệt và thực hiện tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, từ Đại hội VI đến Đại hội XI của Đảng, trong nghị quyết của mỗi nhiệm kỳ đều nhấn mạnh đến việc thực hiện nghiêm túc và có hiệu quả tự phê bình và phê bình

để không ngừng xây dựng Đảng ta trong sạch, vững mạnh, đủ năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu trong thời kỳ mới.

Sau 10 năm đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội trên phạm vi cả nước, nhiều mục tiêu kinh tế - xã hội không thực hiện được do những nguyên nhân khách quan và chủ quan, nền kinh tế nước ta rơi vào khủng hoảng, trì trệ, đời sống nhân dân gặp nhiều khó khăn. Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI (12-1986) đã đề ra đường lối đổi mới với tinh thần *“Nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật”*, Đại hội đã nghiêm túc nhìn nhận những sai lầm, khuyết điểm, quyết tâm đổi mới toàn diện trên mọi lĩnh vực, trọng tâm là đổi mới chính sách kinh tế, xóa bỏ cơ chế quản lý tập trung quan liêu bao cấp; quyết tâm đổi mới công tác lãnh đạo, dân chủ hóa sinh hoạt chính trị của Đảng. Đại hội VI là mốc son lịch sử quan trọng trong quá trình phát triển cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng, thể hiện bản lĩnh chính trị của Đảng trước vận mệnh của dân tộc. Thực tế đấu tranh cách mạng đã chứng minh Đảng ta không có lợi ích nào khác ngoài lợi ích của nhân dân, vận mệnh của nhân dân chính là vận mệnh của Đảng và sự ổn định của nhân dân, của đất nước có liên quan trực tiếp đến sự tồn vong của Đảng. Xuất phát từ

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

nhận thức đúng đắn đó Đảng ta đã nghiêm túc thực hiện nguyên tắc tự phê bình và phê bình trong Đảng, tự chỉnh đốn, đổi mới và sửa chữa những sai lầm, khuyết điểm để thực sự xứng đáng với trọng trách mà nhân dân giao phó.

Cần phải khẳng định rằng Đại hội VI của Đảng đã thực sự tạo một bước đột phá trong tư duy của Đảng ta mà trước hết là tư duy nghiêm túc tự phê bình và phê bình của Đảng. Đường lối đổi mới đúng đắn do Đại hội VI khởi xướng, lãnh đạo và được kiểm nghiệm qua thực tiễn gần 30 năm thực hiện sự nghiệp đổi mới đã chứng minh sự đúng đắn và cần thiết của tư duy nghiêm túc tự phê bình và phê bình của Đảng. Nhận thức ấy ngày càng được bổ sung, phát triển qua các kỳ Đại hội của Đảng, thực sự góp phần xây dựng Đảng ta vững mạnh, đủ năng lực lãnh đạo đất nước trong giai đoạn cách mạng mới, thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Đất nước ổn định, kinh tế - xã hội phát triển, hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, thực tế đó đòi hỏi Đảng ta phải thường xuyên tự chỉnh đốn, đổi mới và nâng cao năng lực lãnh đạo của mình. Nhận thức rõ những vấn đề có tác động đối với uy tín, hình ảnh, năng lực của Đảng trong bối cảnh hiện nay, tại Hội nghị lần thứ 4 khóa XI đã ban hành Nghị quyết số 12-NQ/TW “Về một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”. Thông qua Nghị quyết, Đảng thể hiện quyết tâm kiên quyết đấu tranh ngăn chặn đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống của một bộ phận cán bộ đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo các cấp nhằm nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, củng cố niềm tin của đảng viên, của nhân dân đối với Đảng. Tại Hội nghị này, vấn đề phê bình và tự phê bình tiếp tục được nhấn mạnh và trở thành một đợt sinh hoạt sâu

rộng ở khắp các cấp, các ngành từ Trung ương đến cơ sở. Với tinh thần tự phê bình và phê bình nghiêm túc, cầu thị, tinh thần xây dựng đoàn kết trong và ngoài Đảng nên đã tạo ra bước chuyển biến căn bản trong công tác xây dựng đảng.

Sau một thời gian triển khai và thực hiện Nghị quyết nêu trên, tại Hội nghị lần thứ 6 (khóa XI/ 10-2012) đã báo cáo về kết quả kiểm điểm tự phê bình và phê bình tập thể và cá nhân Bộ Chính trị, Ban Bí thư theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI. Thông báo của Hội nghị cũng đã nêu rõ: “*Qua việc kiểm điểm tự phê bình và phê bình lần này, các đồng chí Bộ Chính trị, Ban Bí thư càng có điều kiện hiểu biết, học hỏi lẫn nhau để nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo thực tiễn, đổi mới lề lối làm việc, nghiêm khắc với mình hơn, giữ gìn đạo đức, lối sống. Quá trình kiểm điểm của Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã có tác dụng nêu gương cho cấp dưới. Cách làm, kinh nghiệm chuẩn bị và tiến hành kiểm điểm của Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã có tác động lan tỏa, định hướng, góp phần quan trọng nâng cao chất lượng, hiệu quả của việc chuẩn bị và tiến hành kiểm điểm ở cấp tỉnh và tương đương nói riêng, trong toàn Đảng nói chung, được dư luận đánh giá tốt*”¹.

Những vấn đề cấp bách mà Nghị quyết TW 4 nêu ra đã đánh giá đúng tình hình, đã nhìn thẳng vào sự thật và thể hiện quyết tâm chính trị là xây dựng Đảng ta trong sạch, vững mạnh, lấy lại niềm tin của nhân dân đối với Đảng, tiếp tục thúc đẩy công cuộc đổi mới đưa đất nước ngày càng phát triển.

Như vậy, không chỉ trong thời kỳ đất nước có chiến tranh mà ngay cả trong thời kỳ đổi mới, mỗi một kỳ Đại hội là một dịp Đảng ta tiếp tục nhấn mạnh nêu cao tinh

¹ [www:http:// baodientu.chinhphu.vn](http://baodientu.chinhphu.vn)

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

thần nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, tự nhắc nhở, chấn chỉnh để vươn lên bám sát tình hình đất nước, đảm bảo đủ sức lãnh đạo và vươn lên ngang tầm với thời đại. Qua đó Đảng ta đã rút ra nhiều bài học to lớn như: bài học về xây dựng và chỉnh đốn Đảng về tư tưởng, lý luận chính trị, về tổ chức cán bộ và tự phê bình, phê bình làm cho Đảng trong sạch, vững mạnh; bài học về không ngừng đổi mới phương thức lãnh đạo chống những nguy cơ của Đảng cầm quyền; bài học về tinh thần đại đoàn kết, đoàn kết thống nhất trong Đảng, trong nhân dân, không ngừng tu dưỡng đạo đức và phát huy tinh thần tự giác của người đảng viên... Trong những bài học ấy, bài học tự phê bình và phê bình là một trong những bài học quan trọng nhất đã góp phần tạo nên những thành công của sự nghiệp đổi mới đất nước.

Cũng chính vì lẽ đó, mỗi tổ chức, mỗi cán bộ, đảng viên cần tự giác, trung thực, đánh giá cho thật khách quan. Tập trung kiểm điểm trách nhiệm đối với công việc, đối với đơn vị; phẩm chất cá nhân của mình về các mặt nhận thức, tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật, quan hệ với quần chúng... để thấy rõ ưu điểm mà phát huy, nhận ra khuyết điểm mà sửa chữa, coi trọng sự giáo dục, sự giúp đỡ chân thành của đồng chí, đồng nghiệp, học tập lẫn nhau. Những trường hợp sai phạm nghiêm trọng mà không thành khẩn, không tự giác, tập thể giúp đỡ mà không tiếp thu thì phải xử lý thích đáng.

Tự phê bình và phê bình không những là văn hóa chính trị, là quy luật phát triển của Đảng mà còn là thước đo trình độ sinh hoạt dân chủ trong Đảng, là sợi dây gắn kết, ràng buộc khăng khít giữa đảng

viên với nhau, giữa đảng viên với tổ chức đảng, và giữa Đảng với nhân dân. Thực hiện tự phê bình và phê bình chính là để giải quyết những mặt đối lập, những khuyết điểm trong nội bộ Đảng, để tăng cường bản chất giai cấp công nhân, bản chất cách mạng của đảng chân chính. Bên cạnh đó, cần thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát, phát hiện và xử lý nghiêm, kịp thời những tổ chức đảng, đảng viên không thực hiện tốt nghị quyết, chỉ thị của Đảng về tự phê bình và phê bình, nhất là những người thành kiến, trù dập người phê bình; phải có biện pháp bảo vệ người phê bình dũng cảm đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực, đồng thời buộc người có khuyết điểm, bị phê bình phải sửa chữa khuyết điểm.

Có thể nói rằng, đối với từng tổ chức cơ sở đảng nói chung và Đảng bộ Trường chính trị Lê Duẩn nói riêng, tự phê bình và phê bình có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, trực tiếp góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức đảng, giữ gìn phẩm chất, tư cách đảng viên, nâng cao uy tín của Đảng. Thành thật với mình, thành thật với người, đó chính là nhân cách, là hành vi cao thượng, là trách nhiệm của mỗi cá nhân cũng như của đội ngũ cán bộ, giảng viên. Đặc biệt việc thực hiện tốt công tác tự phê bình và phê bình sẽ là cơ sở, là yếu tố góp phần để cấp ủy Đảng thực hiện thắng lợi nghị quyết mà Đại hội Đảng các cấp đã đề ra và đó cũng là tiền đề để cấp ủy tiếp tục phát huy dân chủ, khơi dậy trí tuệ của từng cán bộ, giảng viên góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ của nhà trường trong giai đoạn hiện nay.